

Til samtlige statsadvokater,
samtlige politidirektører,
Politimesteren i Grønland og
Politimesteren på Færøerne

DATO 17. september 2008

JOURNAL NR.

RA-2008-131-0006

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16

1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Rigsadvokaten

Informererer Nr. 15/2008

Ny højesteretskendelse om
tiltalt skriftlige anke fra byret til landsret
(RA-2007-5161-0213)

1. Indledning

Højesteret har i en konkret sag haft lejlighed til at tage stilling til spørgsmålet om, hvortil tiltalt skriftlige anke fra byret til landsret kan indgives, jf. retsplejelovens § 908, stk. 2.

Højesteret har i kendelsen udtalt, at en skriftlig ankemeddelelse skal indgives til anklagemyndigheden eller byretten, jf. retsplejelovens § 908, stk. 2, 2. pkt. En skriftlig ankemeddelelse fra tiltalte til landsretten kan herefter ikke anses for indgivet til rette myndighed.

2. Reglerne om tiltalt skriftlige anke fra byret til landsret

Reglerne om anke fra byret til landsret i retsplejelovens kapital 82 har fået deres nuværende formulering ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven (politi- og domstolsreformen), der trådte i kraft den 1. januar 2007.

Herefter fremgår følgende af retsplejelovens § 908, stk. 2:

”Ankemeddelelsen kan ved personlig henvendelse fremsættes mundtligt til den pågældende byrets retsbog eller til den, som foretager forkyndelsen, og som i så fald skal gøre notat om anken i forkyndelsespåtegningen. Ellers indgives en skriftlig ankemeddelelse til anklagemyndigheden eller til byretten ...”

Tiltalte vil efter retsplejelovens § 908 således skriftligt kunne indgive en ankemeddelelse til anklagemyndigheden eller til byretten.

3. Den konkrete sag

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Ved Odense Rets dom af 15. maj 2007 blev tiltalte for overtrædelse af straffeloven og færdselsloven idømt 15 dagbøder á 200 kr. samt frakendt førerretten betinget. Tiltalte og hans forsvarer var til stede ved domsafsigelsen og blev i forlængelse heraf vejledt om reglerne for anke.

Ved brev af 29. maj 2007 modtaget i Østre Landsret pr. telefax kl. 13.05 ankede forsvareren dommen med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse. Landsretten videresendte ved brev af 30. maj 2007 ankemeddelelsen til anklagemyndigheden, som modtog meddelelsen den 1. juni 2007, dvs. efter ankefristens udløb den 29. maj 2007.

Anklagemyndigheden nedlagde herefter principalt påstand om afvisning af anken, subsidiært om skærpelse, idet landsretten samtidig blev anmodet om forlods at tage stilling til afvisningspåstanden. Til støtte for påstanden gjorde anklagemyndigheden bl.a. gældende, at ankemeddelelsen først var anklagemyndigheden i hænde tre dage efter ankefristens udløb, jf. herved retsplejelovens § 904, stk. 1.

Tiltaltes forsvarer påstod anken admitteret og gjorde i den forbindelse bl.a. gældende, at ankemeddelelsen ved en ekspeditionsfejl blev sendt til landsretten, og at dette ikke burde komme tiltalte til skade.

Ved kendelse af 20. august 2007 afviste Østre Landsret anklagemyndighedens påstand om afvisning af anken. Landsretten anførte i den forbindelse følgende:

”Landsretten lægger til grund, at ankefristen udløb den 29. maj 2007.

Efter retsplejelovens § 908, stk. 2, kan anke fra tiltaltes side blandt andet ske ved indgivelse af en skriftlig ankemeddelelse til anklagemyndigheden eller byretten. Ankemeddelelsen skal være underskrevet af tiltalte.

Reglerne om anke fra byret til landsret i retsplejelovens kapitel 82 har fået deres nuværende formulering ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven (politi- og domstolsreformen). Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget (L 168 af 1. marts 2006) pkt. 9.3.6. blandt andet, at Retsplejerådet i betænkning 1352/1998 om behandling af nævningsager havde foreslået, at be-

stemmelserne om anke af byretsdomme blev samlet i et selvstændigt kapitel. Af de indledende bemærkninger til retsplejelovens kapitel 82 fremgår i overensstemmelse hermed blandt andet, at det ”foreslåede kapitel indeholder bestemmelser om anke af domme afsagt af byretterne. Bestemmelserne svarer i vidt omfang til de gældende bestemmelser i retsplejelovens kapitel 82 og kapitel 83 bl.a. med de ændringer, som følger af, at det foreslåede kapitel 82 vedrører anke fra byret til landsret.” Af bemærkningerne til § 908 fremgår blandt andet, at den ”foreslåede bestemmelse svarer med hovedsagelig redaktionelle ændringer mv. til den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 948 om tiltaltes ankemeddelelse m.v.” Efter denne bestemmelse kunne tiltaltes ankemeddelelse blandt andet indgives ”skriftlig, underskrevet af tiltalte, på statsadvokatens eller landsrettens kontor; ...”. Bestemmelsen vedrører anke til Højesteret, men skulle ifølge § 963, stk. 3, anvendes ”med de lempelser, som følger af forholdets forskelligheder” ved anke fra byret til landsret.

RIGSADVOKATEN

Bestemmelsen i retsplejelovens § 963, stk. 3, jf. § 948, har i vidt omfang været praktiseret således, at anke fra byret til landsret på samme måde som anke til Højesteret kunne iværksættes ved blandt andet indgivelse af en skriftlig ankemeddelelse til landsretten, ligesom en skriftlig meddelelse fra forsvareren uden tiltaltes underskrift om anke af en byretsdom er blevet accepteret, jf. i det hele Jørgen Jochimsen, Straffesager for landsretten, 1. udg., 2002, side 16 f.

SIDE 3

Selv om affattelsen af retsplejelovens § 908 ikke angiver, at tiltaltes ankemeddelelse tillige kan indgives til landsretten, finder landsretten, at en sådan ankemeddelelse fortsat kan accepteres, idet bestemmelsen efter forarbejderne ikke anses for at have haft til hensigt at afskære tiltalte fra at stile sin ankemeddelelse til ankeinstansen. Landsretten finder tilsvarende, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at afskære en skriftlig anke fra tiltaltes forsvarer.

Landsretten finder herefter, at anken er rettidig. Der opstår herefter ikke spørgsmål om admittering af anken.”

4. Højesterets afgørelse

Anklagemyndigheden fik herefter Procesbevillingsnævnets tilladelse til at indbringe landsrettens kendelse af 20. august 2007 for Højesteret.

Rigsadvokaten gjorde bl.a. gældende, at landsrettens kendelse strider mod ordlyden i retsplejelovens § 908, stk. 2, som ikke indeholder en angivelse af, at ankemeddelelse kan indgives til landsretten. Rigsadvokaten henviste endvidere til, at reale grunde taler for at fortolke bestemmelsen i overensstemmelse med ordlyden, idet landsretten ellers blot vil fungere som et unødvendigt mellemlid ved ankens iværksættelse, og at der derfor ikke bør ske en udvidelse af adgangen for tiltalte til at anke ved meddelelse til domstolene ud over det, der følger af ordlyden af § 908, stk. 2. Samtidig anførte rigsadvokaturen dog, at der i den konkrete sag eventuelt kunne være grundlag for i medfør af retsplejelovens § 910, stk. 2, 1. pkt. at admittere den for sent indgivne anke under henvisning til, at der er tale om anvendelse af regler i retsplejeloven, som først for nylig er trådt i kraft, og at der foreligger usikkerhed med hensyn til retstilstanden.

Tiltalte påstod landsrettens kendelse stadfæstet, subsidiært anken admitteret. Til støtte for påstanden om stadfæstelse henviste tiltalte navnlig til landsrettens begrundelse.

Ved kendelse af 20. august 2008 stadfæstede Højesteret landsrettens kendelse. Flertallet i Højesteret (3 dommere) anførte følgende begrundelse:

”Byrettens dom af 15. maj 2007 er anket af forsvareren ved brev til landsretten, som er modtaget i landsretten den 29. maj 2007 inden ankefristens udløb samme dag. Landsretten videresendte den 30. maj 2007 ankemeddelelsen til anklagemyndigheden, der modtog meddelelsen den 1. juni 2007.

Efter retsplejelovens § 908, stk. 2, 2. pkt., skal en skriftlig ankemeddelelse fra tiltalte indgives til anklagemyndigheden eller til byretten. Anken er således efter vores opfattelse ikke indgivet rettidigt til rette myndighed, men vi finder, at den under de anførte omstændigheder bør tillades i medfør af retsplejelovens § 910, stk. 2, 1. pkt., 2. led.

Vi stemmer med denne begrundelse for at stadfæste landsrettens kendelse.”

Mindretallet i Højesteret (2 dommere) stemte for at stadfæste landsrettens kendelse af de grunde, der er anført af landsretten.

Højesteret har i kendelsen således udtalt, at retsplejelovens § 908, stk. 2, 2. pkt., om tiltaltes skriftlige anke fra byret til landsret skal fortolkes i overensstemmelse med ordlyden, og at tiltaltes skriftlige ankemeddelelse derfor skal indgives til anklagemyndigheden eller til byretten som rette myndigheder. En skriftlig ankemeddelelse fra tiltalte til landsretten kan herefter ikke anses for indgivet til rette myndighed.

Jørgen Steen Sørensen

RIGSADVOKATEN

SIDE 4